

NEAMUL ROMĂNESC

«Neamul Românesc Literar», n-r. 3, nu se va expedia decît abonajilor cari vor fi în curent cu plata; aceasta va fi un premiu pentru oamenii cinstiți, nu pentru cei cari se folosesc de munca altora.

Acestora din urmă li se va supraîm și «Neamul Românesc» politic și vor fi dați și judecări, dacă nu ni vor achita până la 1-iulie April 1909 sumele datorate.

La legea de arendare a moșiilor Statului, a așezămintelor de binefacere sau cultură la obști.

— DISCURSUL D-LUI N. IORGA ÎN ȘEDINȚA DE LA 11 MART 1909 A CAMEREI. —

I. MOȘILE SOCIETĂȚILOR DE ASIGURARE.

Onorată Cameră,

N'am intervenit ieri în dezbaterile privitoare la legea de arendare a moșiilor Statului, a moșiilor așezămintelor de binefacere și a moșiilor așezămintelor de cultură la asociațiile țărănești, din două motive: întâiu, am groază de metafizica politică, și aici în Cameră, de la deschiderea crizei agrare s'au discutat măcar de douăzeci de ori chestii teoretice. chestii generale privitoare la proprietatea mare și mică, la latifundii, la brevifundii, la divisibilitatea și indivisibilitatea proprietății, la căutarea împreună sau la căutarea deosebită a ogoarelor.

N-rul în țară 15 b.
în străinătate 20 »

ABONAMENTE:
Pe an în țară 20 lei
în străinătate 25 »
Un n-r vechi 50 b.

APARE:
MIERCUREA,
VINEREA
ȘI DUMINECA.
Director:
N. IORGA.

Redacția și
Administrația
Vălenii-de-Munte
Jud. Prahova

Cred că noi nu sintem aici ca o Academie de științe economice și sociale, ci sintem aici ca un corp politic care trebuie să privească toate problemele în latura lor practică; banca ministerială presintind proiecte practice, iar noi, discutînd practicitatea și eficacitatea acestor proiecte.

D-lor, a doua cauză pentru care n'am intervenit în discuție ieri, este următoarea :

Până acum aveam privilegiul în această Cameră că presintam păreri personale; ieri am văzut că și partidele politice constituite, istorice, de guvernămînt nu mai presintă altceva decît păreri personale în chestia aceasta: D. ministru avea o părere personală, d. raportor avea altă părere personală, d. Stere — întimplător l-am auzit convorbînd cu d. raportor —, spunea că are a treia părere personală. În partidul cu reprezentanții căruiu sînt vecin de bancă astăzi (ilaritate), numai de bancă, am văzut iarăși două păreri personale. D. Fleva avea o părere personală, șeful partidului avea o altă părere personală. Dacă este vorba decît de păreri personale, renunț și la această ultimă originalitate a mea: de a presinta încă o părere a mea personală.

Ieri însă am învățat și am înțeles unele lucruri, pe care nu le învățasem și nu le înțelesesem. Am învățat că înainte de răscoale se dădea țeranilor pămînt și că după răscoale pămîntul se arendează țeranilor.

Aceasta, pentru că calicil cărora li se făcea pomană cu pămînt, s'au arătat obraznici și prin urmare merită un gologan mai mic decît gologanul care li se dădea înainte de răscoale.

Am mai învățat și am mai înțeles un lucru, că partidul conservator-democrat este contra latifundiilor și pentru darea de pămînt la țeranii. Nu știu cit o să aștept ca să văd, cum se va realiza, și dacă se va realiza o făgăduială așa de mare și așa de puțin în acord cu părerea exprimată înainte de șeful celui mai nou partid.

Am mai învățat încă un lucru ieri, că, dacă partidul liberal, care poate să dea, care poate să vindă moșiile Statului care incurcă pe Stat, moșiile Academiei care incurcă pe această incurcată Academie, care cedează până și opera sa științifică ministrului Instrucției Publice, și prin urmare trebuie să fie încă mai mult gata să cedeze opera sa de gospodărie cul poate să o facă, — va să zică, am învățat că, dacă partidul liberal nu se poate hotări să ia averile Statului, pe care nu le poate căuta, să ia averile Academiei, pe care aceasta nu le caută, să ia averile institutelor de binefacere, la care nu se pot amesteca binefacerile de la spitale cu tirania de la aceste moși, cu tirania arendașilor moșiilor acestei instituții, afară numai dacă nu vreau pe calea aceasta să-și pregătească pentru spitale clienți rurali în număr destul de mare, — am înțeles că, dacă partidul liberal nu face aceasta, este pentru că idealul e de o parte și realitatea de altă parte și se face un compromis între ele: se caută prin urmare o medie între ideal și realitate. Nu sînt de această părere: idealul este nestrămutat, și atîrnă de d-ta să faci din realitate ce vrei, cînd ești stăpînit în adevăr de credința în ideal: nu se trage media între ideal de o parte, și între crasa realitate de interese de altă parte. Iar chestiunea pe care o ridic acum cu privire la articolul 1, se explică tocmai

prin acest sistem de împăcare a idealului, așa de sus, cu realitatea, așa de jos, se explică poate într'o măsură mai mică și nu pentru toți, se explică prin acel curios caracter pe care-l au societățile de asigurare, de a întruni în același comitet deliberativ și executiv oameni foarte neonești cari nu sînt de națiunea noastră, cu oameni cu foarte frumoasă reputație și cu foarte înalte situații politice, cari sînt de națiunea noastră. Și aștept ca d. ministru să facă o declarație privitoare la societățile de asigurare, care să spulbere această îndoială, măcar întru cît privește oamenii pe cari m'am deprins a-i respecta pentru trecutul lor ca și pentru vîrsta lor.

D. Vrăbiescu a rădicat chestiunea societăților de asigurare, a cerut ca și societățile de asigurare să-și arendeze moșiile lor la obști. Acum nu voiți zice că cred în ori ce obște: sînt unele obști care sînt obști numai de nume și știm noi cine pune la cale obștile și vedem adese ori nu tocmai departe de noi pe aceia cari stăruie pentru ele. Dar obștile cele mai puțin bune, fie și obști de șapte țerani, fie și obștea venită de la Dărăbanii ca să iea moșie în județul Mehedinți, vra să zică de la un capăt al țerii la altul, este mai bună decît veteranul bătrîn Mochi Fischer, care are specialitatea de a arenda ogoarele României. Oricît de rea ar fi obștea, este mai bună decît această pacoste.

D. Vrăbiescu a rădicat, vra să zică, chestiunea arendării moșiilor societăților de asigurare. Dumnealui a spus că unii dintre oamenii de drept au o părere, cu privire la societățile de asigurare, iar alții altă părere.

Mi se pare că nu poate exista decît o părere cu privire la lipsa de drepturi a societăților de asigurare, de a ținea pămînturi românești.

De ce există în Constituție art. 7 ?

De ce toată lumea s'a împotrivit ca acest art. 7, pe care anumite persoane, care visează de distrugerea zidurilor chinezești, vor să-l înlătore; de ce toată lumea s'a împotrivit ca acest art. 7 să fie înlăturat? Fiindcă dreptul de a stăpîni pămînt este strict legat de naționalitatea românească.

Este ca vorba cea mare, care se spunea la sărbătorile antice, care răsună în Carmen Saeculare al lui Horațiu: «Odi profanum vulgus et arceo», «Urăsc plebea profană — în cazul nostru: străină — și o înlătur». Pămîntul țerii îl țin pentru fiii țerii, și, dacă o societate de asigurare cuprinde în ea un singur străin fără drept, prin faptul că există acest străin fără drept, dreptul de a stăpîni pămînt al societății de asigurare este știrbit. Numai atunci cînd societățile de asigurare ar fi alcătuite din Romîni, numai atunci ar putea să stăpînească pămînt românesc. Și este o incalificabilă toleranță că societățile de asigurare stăpînesc pămînt în România (aplaude).

D. ministru al Agriculturii însă n'a atins chestia la sfîrșitul cuvîntării sale de ieri, cuvîntare simplă din punct de vedere oratoric, dar care, mărturisesc, pe mine m'a mulțămît mult mai mult prin precizia ei, prin caracterul de bun simț, decît anumite discursuri pe care cineva, care ședea odată pe banca de acolo (ministerială), în cap. le reprezintă grafic printr'o spirală care se ridică în sus și nu se mai întoarce niciodată. D. ministru a spus: Societățile de asigurare, după părerea mea, n'au dreptul de a stăpîni. Eu cred că în

astfel de chestiuni, în tot Ministeriul său Consiliul de miniştri trebuie să existe o singură părere, şi, cînd există această părere, trebuie să se ia măsuri în conformitate cu această părere. Nu păreri personale trebuie să se audă de acolo. Cînd zice ministrul de Agricultură că societăţile de asigurare, alcătuite în mare parte din străini, n'au dreptul de a stăpîni pămînturi în România, atunci a doua zi trebuie să vie cu o lege care să decreteze soluţiunea acestei proprietăţi agrare rău-făcătoare şi ilegale.

D. ministru a zis că societăţile au văzut că nu pot să stăpînească şi încep a se desface de moşii. Am neplăcerea de a-i spune că societăţile de asigurare n'au început să se desfacă de moşii; că unele, care n'au avut un articol în statute, au introdus acest articol ca să poată stăpîni pămînturi. Şi am neplăcerea să amintesc d-lui ministru al Agriculturii că nu mai puţin de trei-zeci de moşii bune se găsesc în posesiunea societăţilor de asigurare. Societatea de asigurare «Patria» are zece moşii.

A mai spus încă ceva d. ministru: bine, dar societăţile de asigurare vor lua exemplu de la Stat, vor lua exemplu de la societăţile de binefacere, vor lua exemplu de la societăţile culturale şi vor arenda moşiile la obşti. Cu exemplele pe care le pot lua străinii de la societăţile de asigurare, să-mi daţi voie să nu mă impac; aceştia nu sînt oameni să-i hotărâşti din punct de vedere filantropic şi naţional cu exemple; aceştia sînt oameni pe cari trebuie să-i apuci de gît ca să fie siliţi a da înapoi ceia ce au luat în mod ilegal, şi a restitui muncii naţionale ceia ce au luat în stăpînire ilegală. Şi, dacă este vorba de a da exemple de care vor profita aceste societăţi de asigurare, apoi să vă citez un caz: D-lor, în judeţul Putna, e moşia Domneşti. Această moşie are un trecut istoric: un punct dramatic din istoria trecutului nostru e legat de numele acestei localităţi.

La 1683, în serbătorile Crăciunului, Duca Voevod, Domnul Moldovei, a fost ridicat de oştii polone şi dus în Galiţia, unde a şi murit. E decî un punct însemnat în dezvoltarea trecutului nostru naţional. Domneştii aparţin azi unei societăţi de asigurare. Şi ştiţi cine e arendaşul moşiei Domneşti? Arendaşul moşiei Domneşti e, d-le ministru, frate cu cel doi arendaşi evrei cari erau să ni pregătească acum citeva zile o nouă răscoală ţerănăască; e frate cu Froim Fischer şi cu Şloim Fischer: e însuşi venerabilul şef al acestei dinastii, e Mochi Fischer. Şi am aflat, întîmplător, care era părerea lui Mochi Fischer cu privire la viitorul arendării acestei moşii. Îi zicea cineva: «d-le Mochi»—la noi Evreul, cit o fi el de mare, nu e niciodată numit după familie, ci e totdeauna: d-le Mochi — chiar pentru aceia cari ar fi dispuşi să întrebuiţeze banii lui la nişte scopuri care nu sînt de loc economice. «D-le Mochi», ce zici d-ta despre arendarea moşiei? Ştiţi, d-lor, ce a răspuns Mochi Fischer? Votaţi d-voastră ce voiţi, eu însă tot aici voi rămînea.

Ca să se dovedească că nu va rămînea, nici el şi nici ceilalţi, rog pe d-l ministru de Agricultură, fac apel la sentimentele d-sale româneşti, fac apel la îndelungata experienţă a d-sale de gospodar, a unuia din cei mai buni gospodari ai acestei ţeri, fac apel la bătrîneţele, ajunse în muncă, ale d-lui ministru al Agriculturii, ca să dea satisfacţie opiniei publice, declarînd aici, în

Cameră, că moșiile stăpinite de societățile de asigurare sînt stăpinite în mod ilegal și că d-lui va lua fără zăbavă măsurile trebuincioase pentru ca această stare de lucruri să înceteze; și până cînd se vor lichida aceste domenii rurale, căpătate în asemenea împrejurări și cu sfruntata călcare a legii, până atunci să se hotărască că și aceste moșii nu pot fi căutate altfel decît cum trebuie să fie căutate celelalte moșii, adică prin obști țerănești. (Aplause.)

La art. 20.

Îată ce este d-lor cu articolul acesta: se dă crescătorilor de vite a patra parte dintr'o moșie a Statului, ca să crească vitele; este lucru foarte firesc. Numai mi-e frică de crescătorii de vite, care nu vor fi fost niciodată crescători de vite, și nu aū de loc intenția de a crește vite, sau se dau drept crescători de vite, sau încep prin a fi crescători de vite și termină prin a fi vulgari arendași.

Unele moșii ale Statului sînt foarte mari și a patra parte dintr'o moșie ca acestea cum este Jigălia, însemnează ceva. De aceea, dacă s'ar putea fixa o anumită întindere ca să se împiedece cetățenii doritori de a fi arendași, sau pe necetățenii doritori de a fi arendași, de a se improvisa ca crescători de vite. Aceasta ar fi dorința mea. Mochi Fișer a început prin a fi crescător de vite.

La art. 22.

D-lor deputați, cu privire la acest articol, mi-e frică că arendașii de cari căutam să scăpăm, să nu se furișeze prin această ușe. Va să zică dacă obștea nu este constituită în condițiile prevăzute de lege, dacă Statul nu poate să caute în regie, se întoarce arendașul, și atunci care este scopul acestei legi? Măcar ca dintr'un domeniu urde influența Statului este mai mare, să se gonească arendașul, această formă de exploatare și absolut inutilă a economiei naționale. Acum se poate întimpla ca într'un loc, țeranii să nu se organizeze în obști, și moșia să fie luată de altul, ceea ce este foarte regretabil să se lase. Atunci trebuie să vină neapărat Statul, să caute în regie moșia. Fiindcă Statul a avut o mare îndatorire pe care nu a îndeplinit-o până acum.

Moșiile Statului nu trebuie să fie îngrijite ca până acum, sau negrijite, aruncîndu-se arendașilor. Căci, dacă era cineva în măsură să facă cultură modernă, cultură intensivă, să creeze anume industrii în legătură cu producția noastră agricolă sau în legătură cu produsele pămîntului nostru, apoi era în măsură Statul. Măcar acum prin noua organizare a Ministerului Agriculturii, are mijloacele pe care nu le avea înaintea. Dacă nu se găsesc deci țeranii ca să se organizeze în obști și să iea moșiile, să vie Statul să-și îndeplinească datoria, să caute într'un chip care să poată servi de model moșia, să creeze industrii în legătură cu producția moșiei.

Prin parenteza aceasta, care se deschide, reintrați în arendașia — nu de tristă memorie, — pentru că nu ați scăpat de dînsa nici prin această lege.

Nu-mi mai place încă ceva în acest articol: anume, că se dă dreptul de a se hotărî, cînd obștiile nu se pot organiza și Statul nu poate căuta în regie, că se dă dreptul unor simpli funcționari ai Ministerului de a constata. Este

vorba și de Consiliul superior al Agriculturii, dar independența Consiliului superior al Agriculturii este un lucru cu atât de puține garanții în dezvoltarea viitoare a vieții noastre politice. ...Și Consiliul superior al Agriculturii a dovedit și până acum atât de puțin spirit de inițiativă și a afirmat atât de puțin autoritatea sa, încît mi-e frică că ne vom întoarce înapoi la arendași, păstrînd astfel redactat acest articol din lege.

DUPĂ DOI ANI.

Au trecut doi ani de la marea tragedie țerănească.

Patimile s'au potolit, rănile s'au închis, — vai, cu cîtă durere și cu cîtă ură! —, țeranul continuă să ducă aceeași viață, care l-a împins la răscoală, «cei de sus» continuă aceleași certuri mici, aceleași lupte de interese urite, aceiași desconsiderare și rea-voință pentru pătura care e «talpa țerii» numai cînd îi cer voturile.

Nimic nu s'a schimbat din mentalitatea claselor conducătoare. Ca și înaintea de răscoală, *politica* se învîrtește tot între culise, și tragerile pe sfoară înlocuiesc lupta de principii. Căpătuiala unul partizan și cîștigarea unul nou «membru» la clubul respectiv sînt și azi ocupația de căpetenie a celor ce ni conduc țara.

Dar să ne ferească Dumnezeu de o nouă prăpastie ca cea din Mart 1907, — să vedeți atunci ce de mai «iubitori» ai țerănimii răsar, cum se bat în piept cu toții, fiecare acuzînd pe celălalt de aprinderea focului și laudîndu-se că *dînsul* a făcut, în adevăr, ceva pentru țerănimă. Dar n'au făcut legi! — Da, au făcut legi, dar ce are a face!

Și acum, ca și înaintea, tot proprietarul său arendașul e mare și tare în sat, argații lui tot bat, primarul tot fură, Jidanul tot otrăvește și despoaie, țeranul... a început un nou period de răbdare și muncă.

Căci învoielile agricole tot pe mîna posesorului de pămînt îl dau; izlazul, așa cum este în realitate, e o batjocură; legea beției n'a stîrpit beția, cum n'o s'o stîrpească nicio lege; să vedem ce rezultate va da Casa Rurală, căci, până acum nu știm mai nimica; administrația la sate? dar de ea să nu mai vorbim e prea caraghios să pretinzi că, dacă ai schimbat un nume și ai făcut o trecere de atribuții, ai schimbat administrația unei țeri; singure Băncile Poporale și instituțiile legate de ele ni dau dreptul să credem într'o schimbare în bine a stării țeranilor; — dar acestea sînt opera învățătorilor, și sînt anterioare răscoalelor.

Iar Evreii se răsfață și azi la țară, în ciuda tuturor legilor țerii acesteia. Satele sînt tot împănate de Jidănași, și, în aceeași parte a țerii, tot Mochi Fischer e mare și tare.

Ba nu zău, nu se găsește niciun deputat, în Camera românească, care să întrebe Guvernul de ce permite o astfel de călcare de lege¹?

Atunci, ce au făcut «cei de sus» pentru țeranii? Nimic. Prin legi ordonate la București, dar nesocotite la sate, nu se poate face nimic. Proprietarii și arendașii, aceiași au rămas. Tot de ideile vechi se conduc. Pentru ei, și azi,

¹ Așteaptă puținel, și o să auzi. — N. I.

tot lorga este marele «instigator» și vinovat, țeranul e tot o brută selbătecă, căruia numai pindarii turci li vin de cap; ba încă, ni-a fost dat să vedem că o instanță judecătorească a fixat prețul vieții unui țeran la 1.000 de lei. Tarif fix și, de sigur, cu reducere la... consumație mai multă.

Ar mai fi ceva. De ce nu se publică toate rapoartele prefectilor, procurorilor, etc., de pe timpul războaielor? Nu convin cuiva acele rapoarte sau n'au nicio însemnătate? Apoi, se vorbea de zor pe atunci, de «asociații secrete», de «instigator» prinși împărțind «manifeste incendiare». Am vrea să cunoaștem și noi aceste grozăvii, să ni dăm sama de ele, căci poate că avem și noi, cei mici, drept să judecăm asupra cui cade răspunderea mișcărilor de acum doi ani.

Dar viața politică își urmează calea obișnuită. Din feroasa tragedie țerănească au mai rămas doar câteva cruci, ici și colo, care să arate locul unde s'a vărsat sânge românesc, pentru dreptatea românească, și ura, de care noi nici nu ni dăm sama, a devenit și mai aprinsă în sufletul muncitului țeran.

M. L. OLTEANU.

UN MONUMENT ISTORIC DAT UITĂRII

— BISERICA DIN BORZEȘTI. —

Așezat pe o colină, în apropierea drumului de fier Agiud-Palanca, în sătiorul Borzești,—leagănul copilăriei lui Ștefan-cel-Mare, după tradiția istorică; el e ctitorul acestui sfânt lăcaș, după cum se vede din inscripțiile aflătoare, — așa înalt cum e, fără turnuri și fără clopotniță, asemănător cu acea care se dărimă de valurile furioase de primăvară ale grăbitei Bistriței, din jos de Rosnov în județul Neamț, monumentul istoric cel mai vechiu ce-l are județul Bacău, fără tăgăduială, trebuie să atragă atenția tuturor celor ce se ocupă în deosebi de păstrarea monumentelor istorice. Și totuși nu e lăsat în îngrijirea nimănui.

Afară de un acoperământ, notați bine, de șindrilă, ceia ce nu convine tocmai unui monument istoric cu pretenții de păstrare, căci un astfel de acoperământ nu poate dura mai mult de douăzeci de ani, încolo monumentul se ține așa cum ni l-a dat vremea, și bine s'a făcut că s'au oprit ciocirteliile care poate ar fi desfigurat lăcașul, și reparațiile care ar fi atras alte reparații și deci motive de risipire de fonduri.

Și, dacă a fost scăpată această biserică de nenorocirea ciocirtelilor, pentru ce nu s'ar fi acoperit cu un acoperământ de țiglă? Și, chiar așa cum s'a învâlit, nu se putea face oare o streșină mai mare, care să apere zidul de sus până jos? Iată păcatul celor ce au hotărît învălirea bisericii cu șindrilă și au căutat să facă economii micșurând streșina: Biserica de sus până jos, și de o parte și de alta, și 'n zile cu soare și pe vremuri rele, veșnic e udă; ploaia, vântul și zăpada au scos tot nisipul și varul, din temelie și până de-asupra ferestrelor zidului: pretutindeni, de jur-împrejur, se vede piatra din zid, care nu poate nici ea să reziste, fiind roasă de apă.

Și, lăsată așa în părăsire, la ce ne putem aștepta decît la suptierea treptată a zidului, iar într-o bună dimineață la dărîmarea ei. Ea a resistat pînă acum, fiindcă pînă la piatră a fost acoperită cu un ciment ce numai strămoșii noștri știa să-l facă și care nu știu prin ce împrejurare a ajuns astăzi în situația aceasta.

Dar ferestre de ce nu i s'au pus? De ce lasă să se umple biserica iarna cu zăpadă și vara să curgă șiroaie de apă pe părăii?

Părintele Pavel, parohul, ni-a mărturisit că și-a făcut datoria și a reclamat la timp, însă fără îndreptare de nicăire.

Dar a fi lăsată biserica desprejmuită, fără un mic zaplaz măcar, care să o apere de animalele ce circulă în jurul ei, aceasta e culmea nepăsării!!

E păcat și e rușine ca tocmai de un monument istoric să se scarpine vitele satului, și să-și găsească odihnă la umbră monumentului, murdărind și infectînd locul, lucru ce nu e permis în cel mai mic cimitir al celui mai mic sat.

Nădărdim că se vor lua măsurile urgente, de către Stăpînire, și starea lucrurilor se va îndrepta.

Până atunci, atragem atenția Părintelui Protoiereu al județului Bacău, pe care-l cunoaștem în această privință ca bun îngrijitor al celor sînte ca și Sf. Sa să atragă atenția parohului respectiv, și din inițiativa Sf. Lor și a parohienilor și cu învoirea, măcar, a Casei Bisericii, să se facă împrejmuirea aceluia sfînt lăcaș, după puterile lor, pînă cînd cei în drept vor lua măsurile de cuviință. Căci altfel vom asista veșnic la acest trist spectacol de nepăsare fățișe de cele sînte.

N. MARTUR.

BIBLIOTECILE PUBLICE.

În timpul din urmă începe a incolți sămînța, imprăștiată de binevoitorii neamului: avem privilegiu de inițiativă unui număr mare de biblioteci publice, la sate, în orașe, în Capitală.

Folosul e evident, și faptul că puteam număra pînă ieri pe degete bibliotecile publice din țară, a fost o rușine, o dovadă a civilizației prea pripite de care avurăm parte.

Dar mergem și în privința aceasta spre bine, și, cu concursul oamenilor de inimă, sperăm a ajunge zilele cînd nu va fi sat pe întinsul teritoriu al neamului nostru care să nu poseadă bibliotecă publică.

Este însă un «ceva», la înființarea, la punerea în activitate a noilor biblioteci, care pune pe gînduri, care ar trebui mai cu seamă să dea de gîndit mulțimii autorilor, harnici, dar săraci, cărora scrisul li este vocație, misiune, dar și *pîine*.

Zilnic cetim în reviste și ziare anunțuri, despre înființarea cutărei biblioteci sau societăți de citire, și sfîrșesc cu aceleași stereotipe cuvinte: «iar domnii autori cari doresc prosperarea noastră, sînt insistent rugați a trimete cite un exemplar din operele lor *gratuit* la adresa X. Y.».

După sistemul acesta va trebui ca un autor ce va trăi în timpurile cînd vom avea 2.000 de biblioteci publice, să-și împartă, jumătate din exemplarele

ieșite de supt tipar gratuit pe la bibliotecă care au cetitori chiaburi în număr destul de mare.

Bibliotecile publice sînt oricum, chiar cînd plătesc autorilor cărțile, cu totul dăunătoare intereselor celor din urmă. O bibliotecă spre ex. are 200 de cetitori regulați. Cînd apare o carte nouă, s'ar găsi între cei 200 de cetitori de sigur 10—20, cari ar cumpăra respectiva carte, dacă ar ști că nu o pot ceta în bibliotecă publică. Și iată că autorul rămîne pîgubaș cu 15—20 de exemplare nevindute.

E dar mai mult decît lipsă de modestie a cere de la autori cărți gratuite pentru bibliotecă publică cu venitură. La ce servesc cotisațiile? — I. IONAȘCU.

DIN LUMEA ȘCOLARĂ.

La București, într'o școală primară de fete d-na institutoare obligă pe biețele eleve să poarte șorțuri albe cu gulere întoarse, scrobite și călcate. Și, cu toate că aceste șorțuri sînt scumpe, cu toate că spălarea și scrobirea lor trebuie să se facă des și costă și muncă și parale, d-na institutoare obligă pe micuțele copile — pe lingă șorțul cu care vin îmbrăcate — să mai aducă un alt șorț, în fiecare Sîmbătă, «ca să-l vadă Doamna».

Părinții săraci se plîng de prea multă cheltuială; iar d-na îl amenință: «Așa fac eu, cuf nu-l place, să plece!».

Și, totuși, legea pretinde că în România învățămîntul primar e *gratuit* și obligatoriu... și amendează pe cel care nu-și dădă copiii la școală.

În cîteva școli românești din Capitală s'au strîns bani pentru nenorociții din Calabria.

Cunosc o școală unde fetelor li s'a fixat de la direcție suma ce erau obligate să aducă. (Sumă mai mică pentru unele și mai mare pentru altele; dar fetele, și cele sărace, cereau părinților — de rușine și de ambiție — numai suma cea mare.) O fată, care n'avea să ducă suma cerută, a plîns, a căpătat dureri de cap și nu s'a dus două zile la școală (până n'a avut suma, pe care le-o cerea doamna).

Aceasta pentru *frații italieni*.

Dar, în aceeași școală, același personal didactic n'a strîns, în 1907, niciun ban pentru nenorociții din România. Și nici pentru victimele inundațiilor de azi nu se strînge.

În unele școli s'a colectat pentru nu știu ce cadou, trimes într'un prilej oarecare, uneia din micile principese ale României.

Dar e foarte ușor de înțeles de ce în acele școli românești nimeni nu se gîndește să colecteze ceva și pentru statuia nemuritorului *nostru* Cuza.

Pentru anul acesta s'a hotărît ca învățătorii titulari să facă numai trei zile de conferințe; iar cei suplinitori să rămîie încă o săptămînă în urmă, ca să

învețe cum să facă lecții la școlile, pe care mulți — cei mai mulți, — dacă nu chiar toți — le ocupă fără nicio pregătire specială.

Ideia nu e rea.

Dar cine să plătească extraordinara cheltuială pe care acești săraci o vor face stînd săptămîni întregi prin orașe? S'au gîndit cei de sus, dacă leafa de 54 de lei — une ori și mai mică — poate îngădui asemenea sacrificii?

Ce ușor e să stai în cabinet și să dai ordine! — Fî.

MUSICA VOCALĂ ÎN ȘCOLI.

Este în de obște cunoscut că musica înalță sentimentele și îndulcește moravurile, și astăzi, în actuala stare culturală a popoarelor, a devenit un factor principal. Pentru ca acest factor cultural să-și poată atinge scopul, se cere o deosebită băgare de seamă în organizația învățămîntului musical prin școli, căci așa cum este astăzi organizat acest curs nu numai că nu va corespunde scopului, dar tinde să distrugă cu totul gustul elevilor pentru musică.

Mai lătuî profesorul de musică a fost pus într'o pozițiune interioară față de colegii săi din învățămînt, căci el de fapt nu este decît un factor cu totul secundar față de dirigințele clasei și de director.

Autoritatea și puterea morală a profesorului au un rol așa de mare față de elevi, dar, așa cum a fost alcătuit regulamentul școlar, profesorul de musică e cu desăvîrșire desconsiderat.

Elevii, știind că profesorul de musică este cu totul la discreția și bunăvoința(?) elevilor, își bat joc de cursul lui, știind că, la sfîrșitul anului, li se va da nota de trecere, fie prin mijlocirea direcției sau a altor persoane, de-afară.

Numai atunci cursul de musică va putea căpăta însemnătatea pe care o merită, cînd cursul și profesorul vor fi puși pe treaptă egală cu toate celelalte obiecte de studiu și cu ceilalți profesori.

Dacă un obiect de studiu este obligatoriu, atunci nu mai e rațiune să se facă deosebiri, și cuvîntul «dexteritate» este un non-sens cînd e vorba de educația elevului.

Inferioritate morală mare e și în faptul că profesorii de musică sînt salariați cum nu se poate mai miserabil, și aici se naște întrebarea: oare profesorul de musică n'a făcut și el studii la o școală superioară? Dacă da, atunci pentru ridicarea învățămîntului musical se cere ca profesorul de musică să fie pus pe aceeași treaptă cu toți colegii săi.

Și cred că, nu numai profesorul de musică, ci și cel de calligrafie, desen și gimnastică.

Profesorii trebuie să aibă aceeași autoritate morală față de elevi și nu trebuie păstrat acest obicei de a face să se creadă că profesorii de musică, desen și gimnastică sînt oameni inferiori celorlalți.

În țerile cu cultură veche acest obicei nu există, și numai astfel nașiu-

nile Occidentului a ajuns să aibă musică și musicanți căci autoritatea lor este garantată.

Dezvoltarea gustului pentru musică depinde absolut de autoritatea morală ce vor avea aceia cari sînt chemați a dezvolta gustul pentru această artă, și deci se impune, pentru ridicarea nivelului cultural musical, ca profesorii de musică să fie egalați întru toate cu colegii lor din învățămînt.

Decadența în care se găsește musica noastră se datorește de sigur și descurajării profesorilor de musică, căci lefurile lor nu sînt suficiente nici să-și poată procura strictul necesar pentru existență. Dar starea bună materială este un imbold pentru dragostea de lucru.

Pe lângă toate acestea, nu cei mai buni absolvenți ai conservatoriilor de musică vor îmbrățișa cariera de profesori de musică, căci cei buni sînt puțini și găsesc în alte părți o existență mai bună care îi pune la adăpost de lipsuri.

Numai îmbunătățind soarta profesorilor se va putea ajunge ca învățămîntul musical să progreseze.

Într'un articol viitor voi reveni asupra organizației acestui studiu și voi căuta să arăt starea deplorabilă în care se găsește.

Marele Wagner a zis: «cultura unui popor se cunoaște după musica ce o are», și, dacă ar fi să judecăm după această idee a marelui maestru, nu ne-am putea tocmai mindri.

O. PURSCH.

DIN CENTRELE ROMĂNIEI.

București. Iarăși s'a spus la Cameră că *studenții fac politică*. Socotesc că ar trebui, să li fie rușine acelor cari vorbesc, de a mai pomeni relele politice, tocmai ei, cari n'aŭ altă grijă decît de a atrage cît mai mulți, indiferent pe cine și cum. Politicianii cari s'aŭ speriat de «politica printre studenți» sînt aceiași cari n'aŭ scăpat nicîo ocazie, ca să atragă la ei o societate sau alta de studenți (vă aduceți aminte de o societate studentească «recunoscută» cu un oarecare semn deosebit). Cunosc casuri cînd politicieni de frunte fac propunerii tinerilor ca să se înscrie în partidul respectiv; și nu e departe timpul de cînd ziarele se laudă că «inteligenta universitară» urmează «principiile» respective. Știu apoi că, în ochii tuturor nu poate fi simțită mai uricioasă decît studentul care spune sus și tare că nu va fi cu niciun partid. E destul să iei o licență cu oarecare mențiune, pentru ca toți să se răpadă asupra ta, și să te înhațe.

Și, cînd știi lucrurile acestea, cum să numești indignarea celor ce vorbesc de «studenții cari fac politică»? Cine dă exemplu, că numai politica intereselor urite e ceva la noi în țară? De unde pleacă cuvîntul de ordine: «amic în afară de politică»?

... Și cînd te gîndești că d. Tache Ionescu e cel care a vorbit mai cu foo contra politicei!

* Marii proprietari din Parlament nu vor să primească modificarea legii învoielilor agricole, în sensul ca învoielile nescrise să nu fie valabile. Ei își

daŭ sama că într'o invoială nescrisă, pot impune ȣeranilor ori ce condiții, fără teama de a fi controlați: controlul acesta nu-l pot dumnealor suferi. E caracteristic lucrul acesta, că el se opun oricărui dispoziții care ar duce la dărimarea atotputerniciei lor la sate. Iar cel de la «Societatea Agrară» aŭ cerut să li se permită, ca și innainte, invoieli după dreptul comun, care este, după cum a zis președintele aceleiași societăți d. P. P. Carp, «jaful comun.»

Aceștia aŭ meritul, că recunosc cum că cer «jaful comun.»—M. L. OLTEANU.

* La 8 Mart, a fost la școala primară Vasile Alecsandri o frumoasă serbare școlară.

În fața unui numeros auditor, compus din părinți ai copiilor, institutoare și institutori de la alte școli, d-rul Nestor și-a dezvoltat conferința sa despre febra tifoidă arătînd, în termeni populari, causele, felul de prevenire și modul de vindecare al acestei boli.

Apoi s'aŭ recitat poezii patriotice, s'aŭ executat jocuri gimnastice, exerciții cu bastoane și steaguri și danșuri naționale, care aŭ fost executate de elevii claselor a III-a și a IV-a, supt direcția maistrului de gimnastică Ștefan Constantinescu, căruia-i aducem laudele noastre. — P. A. IONESCU.

Bușteni. La 24 Ianuar, a fost o grandioasă manifestație naționalistă, din inițiativa d-lor Gh. Ilucăreanu, Gh. Constantinescu, Gr. Chivuțescu, V. Teodorescu, N. Gelepeanu, etc., cari prin munca și zelul lor, aŭ reușit să deie serbării aspectul și caracterul unei adevărate serbători naționale din cele mai folositoare pentru viața unui popor.

Retragerea s'a făcut cu facle și lămpioane în sunetul fanfarei și în nesfîrșite strigăte și entusiaste ovații de «ură», evocîndu-se amintirea marelui Domn Cuza și a marilor bărbați de Stat cari aŭ lucrat pentru edificarea României moderne.

În sala «Ursul» s'a dat un frumos bal, la care aŭ luat parte toți cei ce aŭ contribuit la comemorarea sîntei zile de 24 Ianuar 1859.

Pentru acoperirea cheltuielilor s'a format, din inițiativa aceluiași comitet, o listă de subscripție la care aŭ contribuit toți comercianții și fruntașii din comună, din care fond s'aŭ plătit fanfara și cheltuielile ocazionale, s'aŭ distribuit copiilor de școală cornete cu bomboane, iar locuitorilor șese vedre de vin, în diferite centre ale satului,—aceasta spre amintirea măreței zile de 24 Ianuar.

Din fondul adunat rămînînd suma de o sută de lei, a fost innaintată pentru sporierea fondului «Cuza-Vodă». — A. GR. ZĂNĂRESCU.

Botoșani. Foarte bine indrumată școala de adulți din comuna Todireni, Botoșani, formată din o sută de ȣeranî, majoritatea milițieni. Fără rapoarte gălăgioase către autorități superioare, învățătorul Ion Chiriac, ajutat de judecătorul ambulant, d. Vrînceanu, luptă pentru indrumarea sătenilor; și rezultatele se văd.

* Paiele aŭ ajuns la enormul preț de o sută de lei stinjenul, pe cînd în anii normali se găsec cu patru-cinci lei. Bieții ȣeranî își vind vitele muritoare de foame. — Șt. Gh. D.

Craiova. La 5 Mart, societatea musicală romînă «Hora» a dat o audiție în

salonul Belle-Vue, la care partea musicală a fost, afară de un solo, alcătuită numai din bucăți românești. Corul a executat un cîntec de Ciprian Porumbescu; au urmat danțuri naționale, admirabil executate: Mureșanca, Romanul și Briulețul.

Audiția a fost îmbogățită și mai mult prin conferința d-lui Anastase Georgescu, profesor: «La izvoarele Jiului», însoțită de frumoase proiecțiuni. Din ce în ce se văd mai mult roadele acestei societăți. Nu înțelegem pentru ce cealaltă societate musicală, «Filarmonica», care nu e decît o societate de distracție pentru «aristocrați» — de altfel și cu subvenții — caută pe toate cărările a slăbi societatea «Ilora». Nu credem că acesta e rostul și aceasta e menirea societății «Filarmonica». Ni pare rău. — UN CRAIOVEAN.

Huși. Din inițiativa societății cultural-economică «Munca» și prin stăruința energicilor ei directori, d. Andrei Brihiu, Pr. Coman Vasilescu și Ion Zelea-Codreanu, și în special a acestuia, care este sufletul mișcării cîștit naționaliste, s'au ținut patru conferințe, în sala teatrului.

1) D. D. A. Teodoru a tratat pe înțelesul tuturor o problemă morală la 8 Februar; :

2) D. N. Mocanu, revisor școlar în județul nostru, a tratat despre «Săteanul ca pedagog» la 15 Februar, vorbind timp de un ceas în cea mai frumoasă limbă românească a țeranului moldovean, o cuvîntare care a entusiasmât sala prin sute de exemple ale însușirilor și obiceiurilor țeranului român.

3) D-ra Agripina Dima, învățătoare, la 22 Februar a vorbit despre «Școală și Biserică», arătînd, cu multă claritate, sîntele roluri ale lor;

4) D. I. Gh. Duca, la 1-iu Mart, a tratat în mod magistral, subiectul «România și chestia Dunării».

Orașul nostru, de la înființarea acestei societăți, este fericit că are a înregistra o asemenea mișcare culturală, datorită în cea mai mare parte fostului prefect, neprețuitului dr. N. Lupu, fiul iubit al acestui județ, și „anarhistului“ Ion Zelea-Codreanu, pe care nu l-au înțeles și nu-l vor înțelege multă vreme anarhiștii cei adevărați din Huși.

Aranjarea sălii Teatrului, pentru conferințe, precum și ținerea scriptelor cere multă muncă, ceia ce societatea a primit de la d. Marin T. Dimitriu, casierul ei, care și-a sacrificat multe interese ale sale, îndemnat de sufletul său ales a luptă spre fericirea neamului românesc. — CORESPONDENT.

Toate notițele neiscălite sînt de N. Iorga.

I. DIN ȚARĂ.

Chestia țerânească.

Se dezmint veștile de răscoală în județele Iași și Botoșani.

Dar, în neînțelegerile ce se mărturisesc, tot Fișerii sînt vinovați.

Evreii noștri.

«Acțiunea» vorbește de un scriitor «tinăr, dar deja distins».

Te recunosc, Ițicule critic!

* Am aflat din «Adivor» că d. Făgurescu n'are obiceiul de a vorbi în tren (taci moi!), și că «în drum a fost obiectul de curiozitate al tuturor tovarășilor de compartiments».

Și adaugă: «De invidiat, nu mă invidiă nimeni!».

Că și ar fi avut de ce!

Partidele noastre.

La Senat, cu cea mai desăvârșită neкомпetență, se discută legea sinodală. Foștii miniștri de Culte se întrec în suficiență și... insuliciență cu d. Haret.

D. Disescu a silit pe episcopul de Huși să-i facă scuse, pentru că a cuzezat a-i spune că «discută advocățește».

Mitropolitul Pimen a fost servil cu Guvernul. Mai fin, Primatul a călcat în picioare ori ce considerații, s'a făcut raportorul legii atentatoare și s'a rugat de Senatori s'o voteze.

* *S'a votat în Cameră legea arendării la obști a moșiilor Statului, așezămintelor de binefacere și cultură.*

Ministrul a reinnoit declarația sa că societățile de asigurare n'au drept la proprietatea de pământ, dar a refuzat să iea măsuri imediate, pretextând că o proprietate, odată cîștigată, oricum, nu se mai poate atinge. Se pare că și Codul de Comerț ajută tovarășiile acestea jidovești.

Arendarea unui șfert de moșie la crescătorii de vite ce s'ar înfățișa a rămas, și tot așa clauza că, în lipsă de obști și neputîndu-se face regie — cercetarea o au funcționari ai Ministeriului de Agricultură, aprobarea Consiliul Superior, — se pot primi arendașii.

* Pe junimistul C. C. Arion, prinde a-l lăuda «Acțiunea» tachistă.

Greu de înțeles.

Moravuri.

O foaie din Galați făgăduiește a povesti pățaniile canapelei prefectului Gussi. Hm!

Gospodărie.

Ciocnire de trenuri la Sîrbirdoașa (Teleorman). Cîțiva răniți.

Neglijența de pe acea linie o denunțase, de curînd, deputatul Pietraru, pe care ministrul Morțun l-a tratat cum e mai rău.

* Vor fi în București tramvaie nouă, pe linii comunale, construite și exploatate cu ajutorul «capitalului național».

II. DE LA ROMÎNI DE PESTE HOTARE.

Ungaria. Păr. Lucaciú a combătut în Cameră proiectul cel nou pentru «congrua» preoților.

Mai cinslit ar fi ca preoții toți să se lepede de acest argint al ludei!

III. ȚERI STRĂINE.

Franța. Greva funcționarilor Postei și Telegrafului a încetat.

Portugalia. Foamete în Portugalia partidelor rotative.

Pentru Fondul Cuza-Vodă.

Victor N. Popp, Craiova, 40 de lei.

Mult stimat d-le Iorga,

Subscripții M. B. Constantinescu, casier C. F. R. în gara Cîmpulung și Niță N. Valimăreanu, comerciant, ambit fi de țeran, însuflețit de adinca recunoștință ce păstrăm memoriile în veșnițatului Cuza-Vodă, și văzînd și apelul d-v. din «Neamul Românesc», am deschis o listă de subscripție pentru ridicarea unei statuii lui Cuza-Vodă în București, cu care listă am putut aduna suma de lei 170, pe care listă, împreună cu banii dați de comercianții, funcționarii gării Cîmpulung și elevii Școlii Normale, vi-l trimitem d-v., cu rugămîntea de a binevoi să-i adăogați la fondul în chestie.

Am zis: unei statuii în București, fiindcă dorința noastră ca și a tuturor bunilor Romîni, e ca, nu numai în Iași să se ridice statuie, ci, de ar fi posibil, în toate satele, pentru care El a făcut atîtea, cu atît mai mult în București, care, posedînd și o atare statuie, ar trebui să fie pentru Romîni adevărată ceaia ce e Meca pentru Musulman.

Salutîndu-vă, etc.

M. B. CONSTANTINESCU, NIȚĂ N. VALIMĂREANU.

Lista persoanelor ce au scris se va tipări în broșura în care se va da seamă de «fondul Cuza-Vodă.»

Din Slănic-Prahova : P. Lucaci 3 lei, Filip Popescu 2 lei, Alex. B. Cărbunescu 2 lei, Alex. Călinescu 1 leu, St. Georgescu 2 lei, Eugeniu V. Gheorghiu 1 leu, Al. N. Ivănescu 1 leu, Niță Marinescu 2 lei, Grigore Lăzăroiu, 2 lei, S. Constantinescu 4 lei, V. Călinescu 1 leu, Petre Mihăilescu 1 leu, Alexandru Nicolescu 1 leu, Alexandru Apostol 1 leu, Const. Mălurescu 1 leu, Vasile Melinte 1 leu, Alexandru Cățios 1 leu, Nicolae Bizineche 1 leu, Stere I. Mustătea 1 leu, N. Y. Arnăutu 1 leu, Dumitru D. Epușaru 1 leu, V. Masu 2 lei, Victor Nicolescu 1 leu, Adam Becar 1 leu, D. Topșagă 1 leu, M. Cocoș 1 leu, Anghel I. Andrei 1 leu, I. Negoescu 1 leu, Th. Corbea 1 leu, Mihail Predescu 1 leu, Constantin Florescu 1 leu, Stere Sterescu 1 leu, Ion Codescu 1 leu, Ion Parapeanu 4 lei, Nistor Vasilescu 1 leu, Mihalăche Stere 50 bani, Ion Gh. Dragu 50 bani, Ștefan D. Mustătea 1 leu, C. Ghinea 1 leu, Ștefan I. Dorobanțu 1 leu, Costache Manea 1 leu, Constantin C. Crăciun 1 leu, Vasile B. Mocanu 1 leu, G. Eneșchescu 1 leu.

C. Nicolescu, Berlin, 5 lei.

Ion I. Ciupală, București, lei 1,25.

Studentii în teologie, București : Const. Petrescu 2 lei, Nic. Pancu 2 lei, Georgescu 1 leu, V. Mihăilescu 1 leu, Aurel Tudoran 1 leu, Ghiță C. Ioan 1 leu, Oct. Donovici 50 bani, Ghiță Dumitrescu 2 lei, I. Iliescu 50 bani, N. Dumitrescu 50 bani, Irimescu 50 bani, Pandelescu Manolescu 50 bani, Petrică Ionescu lei 1,50.

Elevii liceului «Laurian», Botoșani : 15 lei.

Comuna Albeștii, jud. Olt : lei 20,10.

Com. Sasca, jud. Suceava : 15 lei.

Din partea d-lui Fl. Cristescu învățător, 5 lei, elevii : Vodă G. 50 bani, Crișan Aurel 50 bani, Andonescu Al. 50 bani, Ghițescu Al. 50 bani, Achil Al. 50 bani, Ionescu Șt. 50 bani, Ionescu A. C. 30 bani, Constantinescu Mih. 30 bani, Mateescu Pompiliu 30 bani, Chircu Gh. 10 bani, Ionescu M. I. 25 bani, Țărușanu R. 40 bani.

Nae V. Pleșoianu, Pleșoiu-Vilcea. 5 lei.

Com. Grădiștea, Vilcea : Pr. Const. Roman 2 lei, Pr. D. C. Roman 2 lei, Ioan C. Roman 2 lei, I. R. Cumpănașu 2 lei, I. Teodorescu 1 leu, I. Brătulescu 1 leu, Ioan Gr. Marinescu lei 1,50, Roman Rădulescu 1 leu, Gh. Mititelu 50 bani, Maria Smărandache 20 bani.

Com. Băești, Vilcea : I. Diaconescu 1 leu.

Com. Obislav, Vilcea : N. I. Dumitrașcu-Reny lei 1,25, Pr. M. Obislăveanu 50 b. Gh. Ionescu 1 leu, Pătru G. Ciobotea 20 bani; de la elevii școlii primare 85 bani.

Din Telegraf și Poștă, București : Vasile Topală 5 lei, Mircea Țigănișteanu 3 lei, T. Galin 3 lei, d-ra Ana Crăciun 2 lei, Alexandru Mihăilescu 2 lei, Petre Istrate 2 lei, Ion Nichitescu 3 lei, Al. Virănescu 2 lei, I. D. Dumitrescu 2 lei, G. G. Ștefă-

nescu 2 lei, Petre Ionescu 2 lei, Const. Sava 2 lei, Const. Mecheș 2 lei, Toma Dobrescu lei 1,50, Grigore Sighinaș lei 1,50, N. V. Constantinescu lei 1,50, d-nele Aneta Petrescu 1 lei, Elena Chițu 1 lei, d-rele Pascalie Georgescu 1 lei, Maria Demetrescu 1 lei, Elena Guravetzky 1 lei, Paulina Fallon 1 lei, Dimitrie Conea 1 lei, G. Nicolopol 1 lei, Nae Stănescu 1 lei, Alex. Nicolescu 1 lei, I. Fălcuțescu 1 lei, Ilie Săvescu 1 lei, G. Nicolaș 1 lei, M. V. Demetrianu 1 lei, I. I. Giușcă 1 lei, Ernest Buzdugan 1 lei, Al. Mardare 1 lei, C. Dumitrescu 1 lei, Vasile Epure 1 lei, Dimitrie Negreanu 1 lei, I. Simulescu 1 lei, G. Condache 1 lei, C. Alevra 1 lei, Ion Sava 1 lei, Dimitrie Mihail 1 lei, Paraschiv Ionescu 1 lei, Gheorghe Botez 1 lei, Const. Castriș 1 lei, G. T. Ionescu 1 lei, Ioan Gheorghiu 1 lei, Ionel Dumitrescu 1 lei, Gh. Iacovescu 1 lei, G. Nicolaescu 1 lei, Nicolae Ștefan 1 lei, Ion Nazarie 1 lei, Pavel Lupulescu 1 lei, Ioachim Dăscălescu 1 lei, Marin Bădescu 1 lei, V. T. Vestinian 1 lei, Alex. Mateescu 1 lei, C. Zisu 1 lei, Traian Iorgulescu 1 lei, I. N. Ionescu 1 lei, N. Busuioc 1 lei, C. M. Anastasescu 1 lei, G. Dumitrescu 1 lei, I. Hiescu 1 lei, Alex. Copăitici 1 lei, Cl. D. Cristescu 1 lei, G. Căplescu 1 lei, I. Itadovici 1 lei, Emil Negrescu 1 lei, C. Dutescu 1 lei, G. Pirvulescu 1 lei, V. Tomescu 1 lei, G. Paulescu 1 lei, M. Nicolescu 1 lei, St. Crăciunescu 1 lei, I. Spiridon 1 lei.

De la Casa de Depuneri, București: N. G. Tenescu 2 lei, C. Ciboski 2 lei, G. Georgescu 1 lei, D. Petrescu 1 lei, V. Marinescu 1 lei, D. Cernescu 1 lei, T. Șoltescu 1 lei, P. Demetrescu 1 lei, E. Metaxa 1 lei.

D-na F. Cristescu 2 lei, Filip Constantinescu, student 1 lei, Ion Constantinescu-Ploiești 1 lei, M. Piturescu 1 lei, Petre Mazilu 1 lei.

Studentii Veterinari: lei 15,40.

Din fondul societății studenților veterinari: 25 lei.

Com. Ciortești, jud. Vaslui: Ion Voiosu 20 b., Eug. Dumitraș 20 b., Ion Neculaș 25 b., Eug. Doleandă 40 b., Vasile G. Doleandă 20 b., Petrea Olariu 20 b., Neculai Doleandă 20 b., Dumitru Siriteanu 20 b., Ion Ferariu 40 b., S. Alexandru 20 b., Ion G. Liței 40 b., Pr. Th. Polcovnicu 30 b., Const. Șitanu 25 b., Ion Mihăiesi 20 b., Ion Andrușca 40 b., S. Ionescu 20 b., Er. Tonejani 20 b., Vasile A. Dochiet 15 b., Const. Măroșanu 40 b., Neculai Pepeuni 40 b., Toader Pribeșteanu 30 b., S. Morindeț 15 b., Cost. Buzubiu 20 b., Ion Doleandă 20 b., S. Mereuță 40 b., V. Mircescu 40 b., V. Isachi 40 b., Dumitru Sofet 40 b., Necul Mereuță 40 b., Ion Alexandru 40 b., Neculaș Th. Mihănic 20 b., V. Pochiu 40 b., Ștefan Suculin 40 b., Dumitru Ionescu 50 b.

Asociația «Indreptarea» din Pietroșani, Vlașca ni trimete de la: Dr. P. Vrinceanu 2 lei, Ion Busuioc 1 lei, Dumitru Manolescu 1 lei, Tudor Popescu 1 lei, Pr. Gh. Popescu 2 lei, Marin Lazărescu 1 lei, Ion Ene Dobre 2 lei, Petre Maican 1 lei, Cristea P. Popa 1 lei, Alex. Nuțu-Georgescu 1 lei, Ivan Neagu 50 bani, Anghel Neagu 50 bani, Dumitru Mutuliță 50 bani, Ion Marin Pane 50 bani, Vasile Popescu 1 lei, Gh. Voiculescu 1 lei, Lazăr Georgescu 1 lei, Nicolae Cocoșatu 1 lei, Gh. Dulgheru 1 lei.

Elevii școlii superioare de silvicultură din Brănești: I. Diaconescu 50 bani, Gh. Agapie 50 bani, V. Ivănescu 1 lei, T. Păiș 50 bani, P. Otin 1 lei, C. Lefter 1 lei, I. Focșăneanu 4 lei, A. Nedelcovici 1 lei, I. Istodor 1 lei, N. G. Teodorescu 50 bani, D. Mușat 1 lei, I. Goga 1 lei, N. Marțian 50 bani, D. Grozescu 1 lei, V. Mihailescu 1 lei, C. Apostolescu 50 bani, Gh. Ionescu 50 bani, C. Sfetcovici 1 lei, N. C. Teodorescu lei 1,50, Em. Dumitrescu 50 bani, A. Dupont 1 lei, G. Condrea 1 lei, G. Arsene 50 bani, C. Bellu 1 lei, A. Atanasescu 1 lei, V. Filip 2 lei, M. Ialincăi 1 lei, S. Galotescu 1 lei.

Elevii stagiari: I. S. Ionescu 1 lei, I. N. Văleanu 1 lei, C. Stănculescu 1 lei, Gh. Costea 1 lei, M. Drăcea 1 lei, Al. Bujoreanu 1 lei, I. Stătescu 1 lei, Al. Ivănicănu 1 lei, I. Ioachimescu 1 lei, M. Georgescu 1 lei, I. Șterba 2 lei, N. Bogdan 1 lei, D. Ciurileanu 1 lei.

Elevii stagiari: Gh. Mihailescu 1 lei, Șt. Crețescu 1 lei, Broșteanu 1 lei, Ș. Mantea 2 lei, A. Drăghiceanu 1 lei.

Com. Buzău, jud. Buzău: Th. Mărgineanu 1 lei, Const. Silvestru 50 bani, Ene Mihalache 1 lei, Gr. Buzdugan 50 bani, Gh. Alexandrescu 50 bani, Dumitroiș Constantin 50 bani, Albu Nicolae 20 bani, Balesa Gheorghe 30 bani, Mihailescu Constantin 10 bani, Hirescu G. Alexe 40 bani, Ionescu I. Radu 40 bani, Teodorescu I. Dumitru 10 bani, Circu Vasile 20 bani, Maxițișan Vasile 20 bani. (Urmează.)